

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum patientia sit idem cum longanimitate? 5

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

patientem esse, laudabile est. Iniurias autem Dei patienter sustinere, nimis est impium. Et August. dicit in quadam epistola contra Marcellinum ꝑ, quod præcepta patientiæ non contrariantur bono reipublicæ, pro quo conseruando contra inimicos pugnatur. Secundum verò quod patientia se habet circa quæcumque alia mala, adiungitur fortitudini, vt virtus secundaria principali.

† Epist. 5.
ante mo.
tom. 2.

ARTIC. V.

Utrum patientia sit idem quod longanimitas?

672

Supra q.
127. a. 5.
ad 3. Et
1. 2. q. 70
ar. 3. cor.
2. cor.
6. lect. 2.
princip.
* c. 1. 20. 4

AD quantum sic proceditur. Videtur, quod patientia sit idem quod longanimitas. Dicit enim August. in lib. de patientia *, quod patientia Dei prædicatur non in hoc quod aliquod malum patitur, sed in hoc quod expectat malos vt conuertantur. Vnde Eccles. 5. dicitur, Altissimus patiens redditor est. Ergo videtur, quod patientia sit idem quod longanimitas.

¶ 2 Præterea, Idem non est oppositum duobus. Sed impatientia opponitur longanimitati, per quam aliquis moram expectat. Dicitur enim aliquis impatiens moræ, sicut aliorum malorum. Ergo videtur, quod patientia sit idem longanimitati.

¶ 3 Præterea, Sicut tempus est quædam circumstantia malorum, quæ sustinentur, ita etiam locus. Sed ex parte loci non sumitur aliqua virtus, quæ distinguatur à patientia. Ergo similiter, nec longanimitas, quæ sumitur ex parte temporis, in quantum scilicet aliquis diu expectat, distinguitur à patientia.

SED contra est, quod super illud ad Rom. 2. An diuitias bonitatis eius, & patientiæ, & longanimitatis cõtemnitis? dicit glos. * Videtur longanimitas à patientia differre: quia qui infirmitate magis quàm proposito delinquent, sustentari per longanimitatem dicuntur. Qui verò pertinaci mente exultant in delictijs suis, ferri patienter dicendi sunt.

Glos. ord.
ibid: ex
Aug.

RESPONDEO dicendum, quod sicut magnanimitas dicitur, per quam habet aliquis animum ten-

dendi in magna: ita etiã longanimitas dicitur, per quã aliquis habet animum tendendi in aliquid quod in longinquum distat. Et ideo sicut magnanimitas magis respicit spem tendentem in bonum, quã audaciam, vel timorem siue tristitiam, quã respiciunt malum: ita etiã & longanimitas. Unde longanimitas maiorem conuenientiam videtur habere cum magnanimitate quã cum patientia. Potest tamen conuenire cum patientia duplici ratione. Primò quidem, quia patientia, sicut & fortitudo, sustinet aliqua mala propter aliquod bonum. Quod si ex propinquo expectetur, facilius est sustinere. Si autem in longinquum differatur illud bonum, mala autem oporteat in præsenti sustinere, difficilius est. Secundò, quia hoc ipsum quod est differri bonum speratum, natum est causare tristitiam: secundum illud Prouer. 13. Spes quã differtur, affligit animam. Unde & in sustinendo huiusmodi afflictionem potest esse patientia, sicut & in sustinendo quascumque alia tristitia. Sic ergo secundum quod sub eadem ratione mali contristantis potest comprehendì, & dilatio boni sperati, quã pertinet ad longanimitatem, & labor quem homo sustinet in continuata executione boni operis, quod pertinet ad constantiam: ita longanimitas, quã etiam constantia, sub patientia comprehenduntur. Unde & Tullius * diffiniens patientiam, dicit quod patientia est honestatis ac utilitatis causa voluntaria, ac diurna perperatio rerum arduarum ac difficilium. Quod dicit, arduarum, pertinet ad constantiam in bono. Quod dicit, difficilium, pertinet ad grauitatem mali, quã proprie respicit patientia. Quod uerò addit, diurna, siue diutina, pertinet ad longanimitatem, secundum quod conuenit cum patientiam.

*In lib. 2.
de Inuēt.
in fol. 3.
ante fin
lib.*

Et per hoc patet responsio ad Primũ & Secundũ. Ad tertium dicendum, quod illud quod est longinquum loco, quamuis sit remotum à nobis, non tamen est simpliciter remotum à natura rerum, sicut id quod est

est longinquum tempore: & idè non est similis ratio. Et præterea, quod est longinquum loco, non affert difficultatem, nisi ratione temporis: quia quod est longinquum loco à nobis, tardius tempore ad nos potest peruenire.

Quartum concedimus. Tamen considerata est ratio illius differentie, quam glof. * assignat: quia in his qui ex infirmitate peccant, hoc solum videtur importabile, quod diu perseverant in malo. Et idè dicitur quod ex longanimitate supportantur. Sed hoc ipsum quod aliquis ex superbia peccat, importabile videtur. Et idè per patientiam dicuntur sustineri illi, qui ex superbia peccant.

Cit in argum sed contra.

QVÆST. CXXXVII.

De perseverantia, in quatuor articulos diuisa.

674

Deinde considerandum est de perseverantia, & vitijs oppositis.

*Inf. ar. 2. co. & ad 1. 2. q. 138 a. 1. con. & 3. d. 33. q. 3. a 3. q. 1. ad 4. et 9. 4. ad 1. * 7. c. 7. circa me diu. 10. 5. † li. 4. circa fi. 10. 5. * li. 2. de libe. arb. c. 19 to. 1. † Aug. li. de bono persever. c. 1. 10. 7.*

¶ Circa perseverantiam autem quaeruntur quatuor.

¶ Primo, utrum perseverantia sit virtus?

¶ Secundo, utrum sit pars fortitudinis?

¶ Tertio, quomodo se habeat ad constantiam?

¶ Quarto, utrum indigeat auxilio gratie?

ARTIC. I.

Utrum perseverantia sit virtus?

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod perseverantia non sit virtus. Quia, ut Philosophus dicit in 7. Ethic. * continentia est potior, quam perseverantia. Sed continentia non est virtus, ut dicitur in quarto Ethicor. † Ergo perseverantia non est virtus.

¶ 2 Præterea, Virtus est, qua rectè vivitur, secundum Augustin. in lib. de libero arbit. * Sed sicut ipse dicit in lib. de Perseverantia †, Nullus potest dici perseverantiam habere quamdiu vivit, nisi perseveret usque ad mortem. Ergo perseverantia non est virtus.

¶ 3 Præterea, Immobiliter persistere in opere